

سفارت جمهوری اسلامی ایران بخارست

اخبار اقتصادی رومانی

نیمه دوم مرداد ۱۴۰۵

بسمه تعالی

کسری تجاری در نیمه اول سال ۲۰۲۶ با ۲ درصد کاهش به ۱۶,۴ میلیارد یورو رسید.

طبق داده‌های منتشر شده توسط موسسه آمار، کسری تراز تجاری (FOB/CIF) در نیمه اول سال ۲۰۲۶، ۱۶,۴۵۹ میلیارد یورو بود که ۳۳۲,۱ میلیون یورو (۲٪) کمتر از کسری ثبت شده در دوره مشابه سال ۲۰۲۵ بود. در ژوئن ۲۰۲۶، صادرات FOB در مجموع ۸,۷۰۱ میلیارد یورو و واردات CIF در مجموع ۱۱,۶۶۲ میلیارد یورو بود که منجر به کسری ۲,۹۶۱ میلیارد یورویی شد. صادرات ژوئن ۲۰۲۶، ۵,۹٪ و واردات ۹,۹٪ رشد داشته است. در دوره ۱ ژانویه تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۶، صادرات FOB در مجموع ۴۹,۰۳۷ میلیارد یورو و واردات CIF در مجموع ۶۵,۴۹۷ میلیارد یورو بود. در دوره ۱ ژانویه تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۶، صادرات ۳,۰٪ و واردات ۱,۷٪ در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۲۵ افزایش یافت. در ۶ ماه اول سال ۲۰۲۶، اولویتهای مهم در ساختار صادرات و واردات توسط گروه‌های محصول حفظ می‌شود: ماشین‌آلات و تجهیزات حمل و نقل (۴۶,۸٪ به صادرات و ۳۶,۵٪ به واردات) و سایر کالاهای تولیدی (۲۷,۲٪ به صادرات، ۲۷,۳٪ طبق گزارش INS، ارزش مبادلات کالا بین ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا در دوره ۱ ژانویه تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۶ به ۳۵,۴۴۸ میلیارد یورو برای شرکت‌های حمل و نقل و ۴۸,۱۷۴ میلیارد یورو برای واردات بالغ شده است که ۷۲,۳٪ از کل صادرات و ۷۳,۶٪ از کل واردات را تشکیل می‌دهد.^۱

رومانی در حال حاضر هیچ یک از معیارهای پذیرش یورو را برآورده نمی‌کند.

رئیس بانک ملی رومانی، موگور ایزارسکو اعلام نمود که بانک ملی رومانی آماده است تا آمادگی خود برای گذار به یورو را از سر گیرد، اما رومانی در حال حاضر هیچ یک از معیارهای لازم را برآورده نمی‌کند و گذار به یورو یک فرایند سیاسی و اجتماعی پیچیده است. ایشان اظهار نمود: بانک ملی در گذشته از این موضوع حمایت کرده است، از جمله با راه‌اندازی دبیرخانه ویژه‌ای برای گذار به یورو. تا حدود سال ۲۰۱۸، جلسات کمیته تغییر به یورو دقیقاً در همین اتاق برگزار می‌شده است. در جریان بحث‌های سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۲، ما به جزئیات زیادی پرداختیم: خودروهای حمل پول نقد از کجا وارد کشور می‌شوند، کدام شعب سپرده‌های کلان را نگهداری خواهند کرد و اینکه ما به اصطلاح، ذخایر نقدی را کجا نگهداری خواهیم کرد. او اشاره کرد که این فرآیند در سال ۲۰۱۸ متوقف شد و یادآوری کرد که رومانی در سال ۲۰۱۴ معیارها را برآورده کرده

¹ <https://agerpres.ro/economic/2026/08/10/deficitul-comercial-a-scazut-cu-2-la-16-4-miliarde-de-euro-in-primul-semestru-din-2026--1583565>

بود، اما در پس‌زمینه بحران یونان و بحران منطقه یورو، شرایط خارجی نامساعد بود. ایشان توضیح داد: گذار به یورو صرفاً یک مسئله تغییر ارز نیست. این فقط یک مورد تعویض لئی با ارز دیگر نیست. این یک فرآیند سیاسی پیچیده است. این فرآیند هم ابعاد سیاسی و هم اجتماعی دارد. این بر کل جامعه تأثیر می‌گذارد و ما نمی‌توانیم آن را به تنهایی انجام دهیم. به اصطلاح، ما نقش مهمی برای ایفا کردن داریم، اما این دولت و پارلمان هستند که در این مورد تصمیم خواهند گرفت. او اشاره کرد که رومانی برای به کارگیری یورو هیچ جایگزینی ندارد، زیرا در معاهده پیوستن به اتحادیه اروپا به انجام این مهم متعهد شده است.¹

اظهارات نیکوشور دان، در میزگردی به دعوت ۲۰ سازمان از جامعه کسب‌وکار، انجمن‌های

کارفرمایان و اتحادیه‌های کارگری: «رومانی به ثبات نیاز دارد»

۲۰ سازمانی که بیانیه نپتون را امضا کرده‌اند، از نیکوشور دان می‌خواهند تا در مورد وضعیت سیاسی و اقتصادی رومانی وارد گفت‌وگوی مستقیم شود. نمایندگان از سوی جامعه کسب‌وکار، سازمان‌های کارفرمایی، اتحادیه‌های کارگری، دانشگاه و جامعه مدنی از او دعوت کرده‌اند تا در جلسه‌ای بین ۱ تا ۴ سپتامبر برای بحث درباره تشکیل دولت، ثبات اقتصادی و مالی و حفظ سطح زندگی شرکت کند. در یک بیانیه مطبوعاتی، این سازمانها اعلام کرده‌اند که آنان نماینده بخشی قابل توجه و متنوع از جامعه رومانی هستند، از شرکت‌های تجاری، کارکنان و متخصصان گرفته تا دانشگاه‌ها، سازمان‌های مصرف‌کنندگان و نمایندگان جامعه مدنی می‌باشند. در این دعوت‌نامه خطاب به رئیس‌جمهور رومانی آمده است: این سازمان‌ها از طریق نهادهایی که نمایندگی می‌کنند، صدها هزار شرکت، میلیون‌ها کارمند و متخصص را در زمینه‌های مختلف گرد هم می‌آورند. بنابراین، این صدای یک گروه واحد نیست، بلکه صدایی جمعی است که بخش‌های کلیدی جامعه رومانی را نمایندگی می‌کند. این سازمان‌ها تأکید می‌کنند که رومانی به طور فوری به ثبات سیاسی و یک دولت کاملاً کارآمد و همچنین پیش‌بینی‌پذیری اقتصادی و مالی نیاز دارد. از جمله موضوعات پیشنهادی برای این نشست، تشکیل و کارآمدی کامل دولت از طریق تسهیل گفت‌وگو میان نیروهای سیاسی و نهادهای دولتی برای برون‌رفت از بن‌بست در تصمیم‌گیری است. این سازمان‌ها همچنین مایلند درباره ثبات اقتصادی و مالی، پیش‌بینی‌پذیری برای کسب‌وکارها، حمایت از سرمایه‌گذاری و مشاغل و همچنین حفظ سطح زندگی و انسجام اجتماعی بحث کنند. همچنین در دستور کار پیشنهادی، بازاندیشی در سیاست خارجی برای حمایت از توسعه اقتصادی رومانی،

¹ <https://agerpres.ro/economic/2026/08/13/isarescu-romania-nu-indeplineste-in-prezent-niciun-criteriu-pentru-trecerea-la-euro-bnr-este-pregati--1584630>

از طریق تقویت دیپلماسی اقتصادی و حمایت از شرکت‌های رومانیایی در بازارهای خارج از اتحادیه اروپا، قرار دارد. موضوع دیگر به رابطه بین نهادهای دولتی و رومانیایی‌های مقیم خارج و ایجاد سازوکارهای مؤثر برای گفتگو، حمایت و نمایندگی آنها مربوط می‌شود.^۱

زمان و چگونگی گذار رومانی به یورو: اظهارات وزیر دارائی

به گفته دراگوش پیسلارو، سرپرست وزارت سرمایه‌گذاری و پروژه‌های اروپایی رومانی، رومانی می‌تواند سال ۲۰۳۲ را به عنوان هدف برای پیوستن به منطقه یورو در نظر بگیرد. به گفته او، گذار به واحد پول اروپا به اصلاح و ساماندهی وضعیت مالی و بودجه‌ای، یک برنامه توسعه منسجم و ثبات سیاسی بستگی دارد. ایشان اظهار داشت که باید از سال‌های پیش‌رو برای ساماندهی امور مالی و برآورده کردن معیارهای لازم جهت پذیرش یورو استفاده کرد. این مقام مسئول گفت: گذار به یورو تنها با تحقق شاخص‌های الزامی امکان‌پذیر است. صحبت ما در اینجا درباره کسری بودجه و بدهی عمومی است؛ مسائلی که با فرآیند اصلاح و ساماندهی مالی که در حال انجام آن هستیم، مرتبط‌اند. یادآوری می‌کنم که هدف، ساماندهی وضعیت مالی تا سال ۲۰۳۰ است؛ بنابراین، امکان هم‌راستا کردن چندین هدف را می‌بینم: اصلاح وضعیت مالی و بودجه‌ای و همچنین تدوین یک برنامه توسعه ملی منسجم برای دوره ۲۰۲۸ تا ۲۰۳۴؛ نوعی برنامه ملی که به‌خوبی و با دقت طراحی شده باشد. ایشان افزود: اگر میان اصلاحات مالی و بودجه‌ای، برنامه رشد و توسعه و ثبات سیاسی که ضامن تداوم و انسجام واقعی است، هماهنگی وجود داشته باشد، آنگاه رومانی می‌تواند به افق زمانی ۲۰۳۰ به علاوه دو سال (با توجه به دوره اجباری دو ساله انتظار یا نظارت) هدف‌گذاری کند؛ بدین ترتیب سال ۲۰۳۲ به هدفی مهم برای پیوستن به منطقه یورو تبدیل خواهد شد.^۲

تهدید حباب هوش مصنوعی

اقتصاددانان بانک مرکزی اروپا که تحولات فعلی بدتر می‌دانند، هشدار می‌دهند که افزایش شدید بازارهای سهام در ایالات متحده و اروپا که ناشی از اشتیاق سرمایه‌گذاران به هوش مصنوعی است، می‌تواند با یک اصلاح قابل توجه همراه باشد. اقتصاددانان بانک مرکزی اروپا خاطرنشان می‌کنند که تجربه انقلاب‌های فناوری گذشته نشان می‌دهد که ارزش‌گذاری‌های فعلی بازار سهام احتمالاً دچار اصلاح خواهد شد، حتی اگر

^۱ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/nicutor-dan-invitat-la-dialog-de-20-de-organizatii-din-mediul-de-afaceri-patronate-si-sindicate-romania-are-nevoie-de-stabilitate-3908175>

^۲ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/cand-si-cum-ar-putea-trece-romania-la-euro-anuntul-ministrului-dragos-pislaru-3909257>

این اصلاحات به طور دقیق پتانسیل هوش مصنوعی را برای تبدیل اقتصاد جهانی به نفع شرکت‌های بزرگ منعکس کنند. سناریوی اصلی، حباب سوداگرانه است که در آن سرمایه‌گذاران بیش از حد خوش‌بین، قیمت سهام را بالاتر از ارزش بنیادی آنها افزایش می‌دهند. با این حال، اقتصاددانان بانک مرکزی اروپا معتقدند که در صورت عدم وجود حباب، اصلاح قیمت ممکن است. تا جایی که هوش مصنوعی برای اقتصاد اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کند، موفقیت یا شکست شرکت‌هایی که بر این فناوری تسلط دارند، پیامدهایی برای کل اقتصاد دارد. بنابراین، سرمایه‌گذاران تقاضای حق بیمه ریسک بالاتری می‌کنند که می‌تواند به معنای کاهش قیمت سهام فشار وارد کند. این تحلیل، مقایسه‌هایی را با توسعه کارخانه‌های فولاد در قرن نوزدهم، گسترش برق و رادیو در دهه ۱۹۲۰ و ظهور اینترنت در دهه ۱۹۹۰ انجام می‌دهد. اقتصاددانان گفتند: هر دو چشم‌انداز حاکی از رونق و به دنبال آن اصلاح قیمت است، با این حال تأکید کردند که زمان دقیق سقوط نهایی قابل پیش‌بینی نیست. بانک مرکزی اروپا به ویژه به سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران اروپایی توجه می‌کند. آنها به طور غیرمستقیم از طریق صندوق‌هایی که شاخص‌های بازار سهام جهانی را دنبال می‌کنند و از طریق صندوق‌های بازنشتی، اهمیت قابل توجهی در شرکت‌های بزرگ فناوری ایالات متحده دارند.^۱

نسبت هزینه‌های عمومی از تولید ناخالص داخلی، شصت درصد است

بدهی عمومی رومانی در پایان سه ماهه اول سال ۲۰۲۶ به ۶۰٫۱ درصد از تولید ناخالص داخلی خواهد رسید و عبور از آستانه ۶۰ درصد، محدودیت‌های پیش‌بینی شده توسط قانون مسئولیت مالی و بودجه‌ای را فعال می‌کند. تا زمانی که حقوق‌ها بالاتر از این سطح باقی بمانند، دولت نمی‌تواند اقداماتی را برای افزایش کل حقوق کارمندان یا افراد دارای کمک‌های اجتماعی انجام دهد. وزارت دارایی تخمین می‌زند که این داده‌ها به رشد خود ادامه خواهند داد و می‌توانند در سال ۲۰۲۸ به ۶۳٫۹ درصد از تولید ناخالص داخلی برسند. وزارت دارایی روز چهارشنبه گزارشی در مورد پیامدهای داده‌های یورواستات منتشر شده در قرن بیست و یکم به دولت ارائه داد. بدهی عمومی، که طبق روش‌های اروپایی محاسبه شده است، از آن زمان از آستانه ۶۰ درصد از تولید ناخالص داخلی فراتر رفته است. قانون مسئولیت مالی بودجه، سازوکار تدریجی را برای موقعیت‌هایی که دولت از آستانه‌های ۴۵٪، ۵۰٪، ۵۵٪ و ۶۰٪ تولید ناخالص داخلی فراتر می‌رود، فراهم می‌کند. از آخرین سطح، اقدامات مربوط به آستانه‌های قبلی، از جمله برنامه کاهش در تولید ناخالص داخلی و محدودیت‌های دستمزد و

^۱ <https://www.digi24.ro/stiri/economie/economistii-bce-avertizeaza-ca-bula-ai-s-ar-putea-spargea-o-scadere-a-burselor-risca-sa-afecteze-stabilitatea-zonei-euro-3911955>

کمک‌های اجتماعی، همچنان به قوت خود باقی می‌مانند. رئیس قوه مجریه اعلام کرد: در شرایطی که خدمات عمومی بالاتر از این سطح حفظ شود، قانون مسئولیت مالی و بودجه‌ای اجازه تصویب اقدامی را که افزایش کل حقوق کارکنان یا کل حقوق با کمک‌های اجتماعی را تعیین می‌کند، به دولت نمی‌دهد.^۱

تشدید بحران انرژی: افزایش بی‌سابقه قیمت سوخت در کنار نگرانی از نیروگاه هسته‌ای

رومانی برای ماه اوت وضعیت هشدار انرژی اعلام کرد که به دنبال کاهش قابل توجه تولید برق، عمدتاً به دلیل خشکسالی شدیدی که جریان رودخانه‌ها را به شدت کاهش داده، رخ داده است. این وضعیت زمانی وخیم‌تر شد که واحد ۱ نیروگاه هسته‌ای چرنوودا به دلیل سطح بحرانی پایین آب در رودخانه دانوب از مدار خارج شد و مقامات هشدار دادند که واحد ۲ نیز ممکن است با سرنوشتی مشابه مواجه شود که به طور بالقوه تولید برق ملی را حدود ۲۰ درصد کاهش می‌دهد. دولت برای کاهش این خطر، استفاده از انفجارهای کنترل‌شده و غرق کردن بارها را برای هدایت آب به سمت واحد ۲ مجاز کرد و همچنین از مردم و کسب‌وکارها برای کاهش داوطلبانه مصرف درخواست نمود.

هم‌زمان، قیمت سوخت به یک نقطه تنش اصلی تبدیل شده است، به‌طوری که قیمت گازوئیل استاندارد به نزدیکی ۱۱ لی (حدود ۲,۲۰ یورو) در هر لیتر و بنزین در برخی جایگاه‌ها از ۱۰ لی (۲ یورو) عبور کرده است. در پاسخ، رئیس‌جمهور نیکوشور دان قانونی را برای اعمال اقدامات اضطراری در بازار فرآورده‌های نفتی امضا کرد که شامل کاهش موقت مالیات غیرمستقیم گازوئیل، سقف‌گذاری بر حاشیه سود تجاری و ممنوعیت صادرات گازوئیل برای اولویت‌دهی به تأمین داخلی است. با این حال، با وجود کاهش مالیات، قیمت‌ها همچنان بالا باقی مانده و دولت هشدار داده است که انتظار برای تثبیت دائمی قیمت سوخت توسط این قانون در شرایط فعلی بازار بین‌المللی پرنوسان، غیرواقع‌بینانه است. سازمان آمار اروپا (یورواستات) تأیید کرد که رومانی در هفته گذشته بیشترین افزایش قیمت سوخت را در اتحادیه اروپا ثبت کرده است.^۲

¹ <https://www.digi24.ro/stiri/economie/finante-economie/datoria-publica-a-depasit-60-din-pib-guvernul-nu-mai-poate-majora-cheltuielile-totale-cu-salariile-si-asistenta-sociala-3912885>

² <https://www.rri.ro/it/news/sguardo-sulla-settimana/la-settimana-03-08-08-2026-id1046399.html>